

Sekunda A ve františkánském klášteře

V rámci projektového dne 730 let od založení Plzně sekunda A navštívila Muzeum církevního umění plzeňské diecéze, které se nachází v bývalém františkánském klášteře vzdáleném pouhých 500 metrů od naší školy. Návštěvu této významné plzeňské památky jsme pojali interaktivně a spojili jsme zde výuku dějepisu a výtvarné výchovy.

Žáci se prostřednictvím skupinové práce, pracovních listů a kreativní tvorby v prostorách, kde dříve žili minoritští a františkánští řeholníci, seznámili s významem klášterního života ve středověku a s rolí kláštera ve středověkém městě. Poznali kláštery jako důležitá centra tehdejší kultury, vzdělanosti, charitativní činnosti, ale i hospodářství a správy. Osvojili si základní znalosti o křesťanské kultuře, františkánských ctnostech - pokoře, skromnosti a pomoci potřebným, významných světcích a patronech, gotické architektuře a také o tom, jak vlastně středověký klášter z hlediska stavebního provedení vypadal, z jakých částí se skládal a co se v těchto částech odehrávalo. Všichni také po vzoru řeholníků usedli do kapitulní síně pod hodnotnými gotickými freskami a zkusili jejich části nakreslit černými fixami na čtverky. Nejoblíbenějším motivem byli andělé s hudebními nástroji.

Mgr. Ondřej Švarc, Mgr. Jaromíra Benešová

Dějiny a současnost kláštera

Františkánský klášter patří k nejstarším dochovaným stavebním památkám historického jádra Plzně. Založen byl koncem 13. století, pravděpodobně krátce po vzniku samotného města (1295), původně jako klášter minoritů. Ti zde působili až do 15. století, kdy byl klášter po husitských válkách předán františkánům (roku 1460).

Areál si po staletí uchoval svůj gotický charakter, i když byl v baroku částečně přestavován (zejména v letech 1720–1740). Klášter měl významné postavení v náboženském i kulturním životě města – provozoval knihovnu, školu i charitativní činnost.

Po zrušení řeholních domů komunistickým režimem v roce 1950 („Akce K“) byl klášter františkánů uzavřen a následně využíván k jiným účelům (např. jako internát). Po roce 1989 se začalo s jeho postupnou obnovou a restaurováním. Kompletní rekonstrukce proběhla v letech 2009–2011 a výsledkem bylo otevření Muzea církevního umění plzeňské diecéze v roce 2012. Dnes slouží celý areál jako významný kulturní a vzdělávací prostor. Expozice nese název „Po stopách víry františkánským klášteřem“ a seznamuje návštěvníky s duchovní kulturou a výtvarným uměním regionu od středověku po 19. století.

Muzeum zpřístupňuje původní klášterní prostory – křížovou chodbu, kapitulní síň s kaplí sv. Barbory, rajský dvůr, refektář a knihovnu. K nejceněnějším exponátům patří gotické fresky z 2. poloviny 15. století, nejstarší známé vyobrazení města Plzně z roku 1506, vzácná socha Madony z Poleně, připisovaná dílně Lucase Cranacha staršího, liturgické předměty, roucha, sochařská i malířská díla gotiky, renesance a baroka.

Muzeum nabízí také edukační programy pro školy, komentované prohlídky a tematické workshopy. Spojuje historii, náboženství a výtvarné umění, čímž vytváří inspirativní prostor pro výuku i kulturní zážitek.

Areál je dnes zcela zrekonstruovaný, udržovaný a zpřístupněný veřejnosti. Nachází se přímo v historickém centru města Plzně a představuje jedinečný doklad středověké církevní architektury i duchovní tradice západních Čech.